

रंग माझा वेगळा – एक प्रयोग

सिग्मा-वन-वासी “ Black-Box ”

सप्टेंबर् २०२२

सर्वप्रथम, काही सूचना, आपल्या सर्वांसाठीच –

१. पारंपारिक प्रत्यक्ष (live) नाटकाचं जसं स्क्रिप्ट असतं तसं हे नाहीये.
२. हा प्रयोग आपण प्रत्यक्ष करणार नाहीच आहोत; आपण सगळ्यांनीच यातील वेगवेगळे भाग, आपापल्या आवडीनुसार, आपल्या घरी “ video shoot/audio recording ” करणार आहोत. आणि मग ते भाग एकत्र संपादित (edit) होतील आणि एक् MP4 फाईल् तयार होईल. संपादन (editing) सोपं जावं म्हणून प्रत्येक video/audio file ला एक विशिष्ट नाव देण्यात आलं आहे.
३. निवेदन करणारा सूत्रधार जरी असला तरी ते पात्र आपण सगळेच रंगवणार आहोत. म्हणजे अमुक एक जण सूत्रधार नसेल (जरी स्क्रिप्ट मध्ये “सूत्रधार” असं म्हणलेलं असेल), प्रत्येक सूत्रधाराचे नाव त्या-त्या ठिकाणी कंसात दिलेले असेल.
४. स्क्रिप्ट मध्ये (note:) असं लिहून video editor ला काही सूचना केल्या आहेत.

स्क्रीन् वर खालील प्रतिमा उजळते ...

(या पार्श्वभूमीवर) सूत्रधार (): (अंधारात, फक्त गंभीर आवाजात) नमस्कार मंडळी, नमस्कार. नाही, तुम्हाला मी दिसत नाहीये अजून, पण याचा अर्थ मी इथे नाहीये असा नाही. जे दिसतं तेच असतं असा ऋग्वेदातल्या “चक्षुर्वै सत्यम्” या श्रुतीचा अर्थ आहे, पण अशा कितीतरी गोष्टी आहेत की ज्या कदाचित दिसत नाहीत, पण त्या असतात, आणि इतकंच नव्हे तर त्या प्रसंगी आपल्या सगळ्यात जास्त उपयोगी पडतात.

(note: lights on!)

सूत्रधार (): आता हेच पहा ना – हे कसलं चित्र आहे? याचं खरं नाव आहे, Foil Oscillographic Recorder .

गोंधळलात ना? वाटलंच मला. पण हवं तर आपल्या Bill Hammack या सिद्धहस्त तंत्रज्ञाला विचारुया हे काय आहे म्हणून.

(note: इथे <https://youtu.be/xlY5W7be5jU?t=65> हा व्हिडिओ (बरोबर याच timestamp ला) चालू व्हायला हवा आणि साधारण १० सेकंद चालू रहायला हवा.)

बरोबर, हा आहे आपला Flight Data Recorder अर्थात “black box” ! कोणत्याही विमानात किंवा मोठ्या जहाजात हा बसवलेला असतो. तुम्हाला माहिती असेलच की याचं काम एकच – जे काही घडलं ते मुद्रित करून ठेवायचं. म्हणजे काही अपघात वगैरे झालाच, तर नक्की काय घडलं याची एक नोंद त्याच्याकडे असते ती पाहून तसा अपघात पुन्हा होणार नाही याची काळजी घेता येते. एका

दृष्टीने इतिहासकारच झाला हा black box , नाही का?

शिवाय 1000° सेल्सियस् एवढं तापमान आणि स्वतःच्या वजनाच्या ३४०० पट वजन सहन करण्याची याची क्षमता असते! काही झालं तरी हा अबाधित राहू शकेल असं याचं design असतं. म्हणजे या नश्वर जगात तोच काय तो एकटा अविनाशी!

सूत्रधार (): ही झाली black box ची “तांत्रिक बाजू”. पण स्वातीला जाणावली ती त्याची काव्यात्म, तरल बाजू: (note: Swati recites her poem)

अंतरीच्या स्वरांचा
संवेदना आणि सहभावनेचा

सार्थ आणि व्यर्थ चा
स्वार्थ आणि परमार्थाचा

प्रेम आणि भक्तीचा
आसक्ती आणि शक्तीचा

आठवणींच्या कुपीचा
गतकालाच्या स्मृतींचा

स्वप्ने आणि आकांक्षांचा
अपेक्षा आणि प्रयत्नांचा

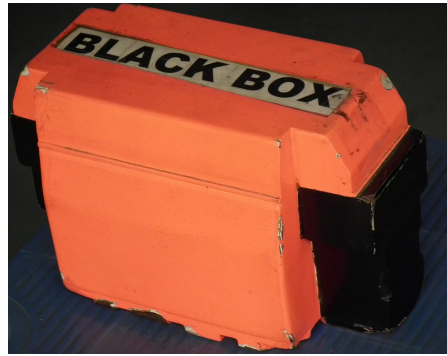
मृगजळाच्या ओढीचा
प्रियजनांच्या जोडीचा

यंत्र तंत्र स्वातंत्र्याचा
परममंत्र हा सुखाचा

ब्लॅक बॉक्स हा प्रत्येकाचा
आत्मा आणि परमात्म्याचा

आणि म्हणूनच हे नाव आम्ही आमच्या टीम साठी निवडलं.

सूत्रधार (): अशा या अनिवार्य black box

ची आणखी एक गंमत म्हणजे याचा रंग मात्र असतो केशरी. कारण काय, तर तांबडा (note: red color can flash in the background on the right) आणी पिवळा (note: yellow color can flash in the background on the left) या अगदी सामान्य

रंगांपासून तयार झालेला हा असामान्य केशरी रंग खूप लांबवरूनही दिसू शकतो! (note: merge the two colors in the background to show a fluorescent orange Flight Data Recorder.)

सूत्रधार (): आणि या केशरी रंगाचा दिमाख काय वर्णावा! उगवतीच्या सूर्याचा, मावळतीच्या ढगांचा, इंद्रधनुष्यातला, गेंडेदार झेंडूच्या फुलांचा, नाजूक प्राजक्ताच्या फुलांच्या देठांचा, योगी व्यक्तिच्या वस्त्रांचा, सळसळत्या चैतन्याचा, तेजाचा, शौर्याचा, आणि अध्यात्मिकतेचा हा बहारदार वर्ण!

बाकीबाब बोरकर आज असते तर त्यांनी म्हटलं असतं –

असे नानागुणी नारिंगे
किती सांगू त्यांचे लळे ...

सूत्रधार (): दिवसाची सुरवातच होते मुळी ते सूर्यबिंब प्राचीवरती उमलल्याने आणि निशेचा तम सरल्याने. अगदी आपल्या लाडक्या पी. सावळारामांच्या शब्दांत, पं. हृदयनाथांच्या स्वरसाजात, आणि आशाताईंच्या अजरामर, नव्हे, दीपाच्या आवाजात ऐका ...

(note: playback/video of the song from dharmakanyaa)

पूर्व दिशेला अरुणरथावर
ध्वज सोन्याचा झळकत सुंदर

पर्णामधुनी किरण कोवळे
चिलापिलांचे उघडी डोळे
पंख उभारुनी उडती गगनी
सप्तसुरांनी उजळे अंबर

अरुण-उषेच्या मीलन काली
प्राजक्ताच्या झाडाखाली
फुले वेचली भरून ओंजळी
गुंफीन प्रभूला माळ मनोहर

सूत्रधार (): निसर्गात अनेक ठिकाणी दिसणारा हा केशरी वर्ण आमच्या टीम च्या बोधचिन्ह म्हणजे logo मध्ये सुद्धा आहे. या आमच्या मित्र-मैत्रिणींनी असं केलं आमचं हे बोधचिन्ह तयार...

(note: Insert a story/video of making of the logo.)

(note: Perhaps we should also insert the war cry here, although I am not yet sure how to weave it in the story.)

सूत्रधार (): तर असा हा केशरी दिसणारा black box . पण रंगांचं जग काय, सगळंच विलोभनीय! प्रत्येकाची टेव-ठेव वेगळी, वेगवेगळ्या पद्धतीने आकर्षक.

आणि...आणि आपल्या सगळ्यांचं तरी काय! मोठी गंमत आहे नाही? आपल्यातला प्रत्येक जण एका स्वतंत्र परीने एक black box ! प्रत्येकाचे अंतरंग वेगळे. पुन्हा एकदा बोरकरांच्या शब्दांत सांगायचं झालं तर –

जी जी उगवे चांदणी

तिच्या परीने देखणी

या सिग्मा वनातल्या गणेशोत्सवाच्या रूपाने होत असलेला, दोन वर्षांची दीर्घ काळरात्र सरल्यानंतरचा हा केशरी, नव्हे, सोनेरी उषःकाल म्हणजे मानवी मनाच्या उत्कटतेचा महोत्सव! अशी अनेक मानवी मनं आनंदाने एकत्र येतात, गुण्यागोविंदाने नांदतात, आणि आयुष्याचं सोनं होतं.

अशा या अथांग, अनाकलनीय, black box सारख्या मनाचा रंग तरी कोणता? कविवर्य सुरेश भटांनी मनोज्ञ शब्दांत म्हटलंय –

रंगुनी रंगात साऱ्या रंग माझा वेगळा !
गुंतुनी गुंत्यात साऱ्या पाय माझा मोकळा !

भोग जे येती कपाळी ते सुखाने भोगतो;
अन् कळ्या झाल्या कधीच्या सोशिल्या ज्या ज्या कळा !

कोण जाणे कोठुनी ह्या सावल्या आल्या पुढे;
मी असा की लागती ह्या सावल्यांच्याही झळा !

राहती माझ्यासवे ही आसवे गीतांपरी;
हे कशाचे दुःख ज्याला लागला माझा लळा !

कोणत्या काळी कळेना मी जगाया लागलो
अन् कुठे आयुष्य गेले कापुनी माझा गळा?

सांगती 'तात्पर्य' माझे सारख्या खोट्या दिशा :
"चालणारा पांगळा अन् पाहणारा आंधळा !"

माणसांच्या मध्यरात्री हिंडणारा सूर्य मी :
माझ्यासाठी न माझा पेटण्याचा सोहळा !

note: Insert video/playback of Deepa's song

note: as the song ends, a new video is shown -- this video has all the team members in our team attire; perhaps the team logo should display in the background.

बरंय तर मंडळी, लोभ आहेच, तो वाढावा. ज्या मित्र-मैत्रिणींच्या सहकार्याशिवाय हे अजिबात शक्य झालं नसतं त्यांचा आता परिचय करून घेऊया ...

(note: Everyone introduces themselves as a first name and a last name, or whatever way they think appropriate.)